

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

2023-03-07 Nr. NV-478

ĮSTATYMŲ PROJEKTAI TAP-23-279 TAIS Nr. 23-2714 TAP-23-276 TAIS Nr. 23-2254(2) TAP-23-278 TAIS Nr. 23-2257(2) TAP-23-277 TAIS Nr. 23-2256(2) VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTAS TAP-23-275 TAIS Nr. 23-2255(2)		DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TARPTAUTINIŲ SANKCIJŲ ĮSTATYMO NR. XIV-1020 PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO 1231 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 515 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS RIBOJAMŲJŲ PRIEMONIŲ REAGUOJANT Į VYKDOMĄ KARINĘ AGRESIJĄ PRIEŠ UKRAINĄ NUSTATYMO ĮSTATYMO IR SUSIJUSIO LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTŲ			
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma	
Įstatymo įgyvendinamasis teisės aktas	<i>Pasirenkama</i> ☐ Taip ☒ Ne Priėmimo Terminas <i>Data iš kalendoriaus</i>	<i>Užsienio reikalų ministerija</i>	<i>Pasirenkama</i> ☐ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☒ Nesvarstyta Norėdami įvesti datą, spustelėkite arba bakstelėkite čia.	<i>Pasirenkama</i> ☒ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Gražinti tobulinti	
Įgyvendina Vyriausybės programą	<i>Pasirenkama</i> ☒ Taip ☐ Ne				

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Teikiamais įstatymų ir vyriausybės nutarimų projektais sprendžiami neatidėliotini klausimai, kuriais siekiama užtikrinti Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo ir užsienio politikos interesus bei reaguoti į vykdomą karinę agresiją prieš Ukrainą, taip pat įtvirtinti poveikio priemones užtikrinančias, kad nebūtų išvengiama sankcijų.

Būtina papildyti reguliavimą Lietuvoje sudarant galimybę Lietuvos Respublikos teisės aktais nustatyti ribojamąsias priemones. Įvertinus sankcijų apėjimo atvejus ir kad griežtesnės poveikio priemonės galėtų sumažinti tokių atvejų skaičių, tikslinga Lietuvos Respublikos tarptautinių sankcijų įstatyme nustatyti efektyvų baudų skyrimo mechanizmą juridiniams asmenims už šio įstatymo ir tarptautinių sankcijų pažeidimus, užtikrinantį, kad baudos būtų ne tik atgrasančios, tačiau taip pat veiksmingos ir proporcingos padarytam pažeidimui, todėl turi būti patikslinti Lietuvos Respublikos baudžiamasis ir Administracinių nusižengimų kodeksai nustatant bausmes ne tik už tarptautinių sankcijų, bet ir už Lietuvos Respublikos teisės aktais nustatytų ribojamųjų priemonių pažeidimus, todėl turi būti patikslinti Lietuvos Respublikos baudžiamasis ir Administracinių nusižengimų kodeksai nustatant bausmes ne tik už tarptautinių sankcijų, bet ir už Lietuvos Respublikos teisės aktais nustatytų ribojamųjų priemonių pažeidimus.

Taip pat siūloma prie Europos Sąjungos nustatytų tarptautinių sankcijų nacionaliniu lygiu taikyti nacionalines sankcijas (ribojamąsias priemones) kaip užsienio politikos priemonę, nes šiuo metu Lietuvoje nėra nacionaliniu lygiu nustatytų ribojamųjų priemonių reaguojant į užsienio valstybių vykdomą karinę agresiją prieš Ukrainą. Pagal galiojantį Tarptautinių sankcijų įstatymą, Lietuvoje šiuo metu įgyvendinamos ES ir JT nustatytos sankcijos.

Įstatymų projektai prisideda prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos 294 punkto („Mes formuosime Lietuvos užsienio politiką, grindžiamą tokiais principais: laisvės, demokratijos, žmogaus teisių, tarptautinės teisės viršenybės, daugiašalio sprendimų priėmimo. Mūsų užsienio politika neįsivaizduojama be dalyvavimo pasaulinėse ar regioninėse struktūrose; ji turi būti ne tik gynybinė, bet ir proaktyvi; ši politika turi būti formuojama ne tik tiesioginio intereso, bet ir mūsų vaidmens stiprinimo tarptautiniu mastu principu.“) įgyvendinimo.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

1. Lietuvos Respublikos tarptautinių sankcijų įstatymo (toliau – Įstatymas) Nr. XIV-1020 pakeitimo įstatymo projekte (toliau – Įstatymo projektas) siūloma:

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

- patikslinti Įstatymo 5 straipsnį numatant, kad pasiūlymus dėl tarptautinių sankcijų gali teikti ne tik Įstatymo 11 straipsnyje nurodytos kompetentingos institucijos, bet visos Lietuvos Respublikos institucijos;
- papildyti Įstatymą II¹ skyriumi, reglamentuojančiu ribojamųjų priemonių nustatymą Lietuvos Respublikos teisės aktais ir įgyvendinimą. Numatoma, kad ribojamosios priemonės nustatomos ir atšaukiamos atskiru įstatymu, kuriame taip pat apibrėžiamas ribojamųjų priemonių turinys, subjektai, kuriems taikomos ribojamosios priemonės, ar juos apibrėžiantys kriterijai, ribojamųjų priemonių taikymo pradžia ir pabaiga, jų peržiūra, ribojamųjų priemonių įgyvendinimo išimtys ir, jei reikia, kitos nuostatos;
- Įstatymo 6² straipsnyje nustatyti, kad Lietuvos Respublikos teisės aktais nustatytos ribojamosios priemonės įgyvendinamos *mutatis mutandis* pagal kitas šio įstatymo nuostatas;
- patikslinti Įstatymo 11 straipsnį, nurodant, kad Lietuvos radijo ir televizijos komisija yra kompetentinga institucija pagal jai priskirtą veiklos sritį užtikrinant ryšių ir susisiektimo apribojimų įgyvendinimą – šiuo metu Lietuvos radijo ir televizijos komisija kaip kompetentinga institucija įvardinama tik poįstatyminiame akte.
- Patikslinti Įstatymo V skyrių, kuriame reglamentuojama atsakomybė už tarptautinių sankcijų pažeidimus. Įstatymo 3 straipsnyje nurodoma, kad juridiniai asmenys už šio Įstatymo pažeidimus atsako pagal šį Įstatymą, jei juridinių asmenų padaryti pažeidimai pagal galiojančius įstatymus neužtraukia juridinių asmenų baudžiamosios atsakomybės.
- Įstatymo 14 straipsnyje nurodyti poveikio priemonės pagal Įstatymą taikančios institucijos: Įstatymo 11 straipsnyje nurodytos kompetentingos institucijos, jei jos yra įtrauktos į Vyriausybės patvirtintą Ūkio subjektų veiklos priežiūrą atliekančių viešojo administravimo subjektų sąrašą, ir Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos;
- papildyti Įstatymą 15 straipsniu, kuriame detalizuojamos konkrečios poveikio priemonės, kurias pagal Įstatymą gali skirti nurodytos priežiūros institucijos už tarptautinių sankcijų pažeidimus juridiniam asmeniui: 1) baudą nuo 50 iki 100 procentų prekių, paslaugų arba lėšų, kurios buvo tarptautinių sankcijų pažeidimo dalykas, vertės, bet ne mažesnę nei 10 000 eurų; 2) baudą nuo 10 000 iki 50 000 eurų, kai tarptautinių sankcijų pažeidimo dalykas nėra prekės, paslaugos arba lėšos; 3) jei juridinis asmuo tarptautines sankcijas pažeidžia pakartotinai per vienus metus nuo poveikio priemonės už tarptautinių sankcijų pažeidimą paskyrimo arba kai prekių, paslaugų arba lėšų, kurios buvo tarptautinių sankcijų pažeidimo dalykas, vertė yra didesnė nei 100 000 eurų – baudą iki 5 procentų bendrųjų metinių pajamų, bet ne mažesnę nei 100 procentų prekių, paslaugų arba lėšų, kurios buvo tarptautinių sankcijų pažeidimo dalykas, vertės, ir ne mažesnę nei 20 000 eurų; 4) už tarptautinių sankcijų pažeidimus gali būti skiriamas prekių arba lėšų, kurios buvo tarptautinių sankcijų pažeidimo dalykas ar veiklos rezultatas, konfiskavimas;
- papildyti Įstatymą 16 straipsniu, kuris nurodo poveikio priemonių tvarką;
- papildyti Įstatymą 17 straipsniu, nurodančiu, kada poveikio priemonės gali būti netaikomos;
- papildyti Įstatymą 18 straipsniu, nurodančiu baudų sumokėjimo ir išieškojimo tvarką.

2. Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 123¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekte siūlomas:

- papildyti nuostata, kad bausmė gali būti skiriama ne tik už tarptautinių, bet ir už Lietuvos Respublikos įstatymais numatytų ribojamųjų priemonių pažeidimus.

3. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimo kodekso 515 straipsnio pakeitimo įstatymo projekte siūloma:

- papildyti nuostata, kad bausmė gali būti skiriama ne tik už tarptautinių, bet ir už Lietuvos Respublikos įstatymais numatytų ribojamųjų priemonių pažeidimus.

4. Lietuvos Respublikos ribojamųjų priemonių reaguojant į vykdomą karinę agresiją prieš Ukrainą nustatymo įstatymo projektu siūloma taikyti šias ribojamąsias priemones:

- sustabdyti Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos piliečių prašymų išduoti vizas priėmimą ir sprendimų dėl šių prašymų priėmimą Lietuvos Respublikos vizų tarnybose užsienyje, išskyrus, kai dėl vizų išdavimo tarpininkauja Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija;
- sustabdyti Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos piliečių prašymų išduoti nacionalines vizas priėmimą per išorės paslaugų teikėjus užsienyje;
- sustabdyti Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos piliečių prašymų išduoti leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje priėmimą per išorės paslaugų teikėjus užsienyje, išskyrus užsieniečius dėl kurių, įgyvendinant verslo perkėlimą iš Baltarusijos Respublikos, tarpininkauja Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija;

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

- riboti Rusijos Federacijos piliečių vykimą per Europos Sąjungos išorės sieną į Lietuvos Respublikos teritoriją taikant individualų papildomą išsamų patikrinimą dėl jų atvykimo keliamos grėsmės Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui, viešajai tvarkai, viešajai politikai, vidaus saugumui, visuomenės sveikatai ar tarptautiniams santykiams, išskyrus atvejus, kai jie atitinka 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 2016/399 dėl taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Sąjungos kodekso su visais pakeitimais nustatytas atvykimo sąlygas;
 - sustabdyti Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos piliečių prašymų dėl Lietuvos Respublikos elektroninio rezidento statuso suteikimo priėmimą ir Lietuvos Respublikos elektroninio rezidento elektroninės atpažinties ir elektroninio parašo priemonėse, išduotose Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos piliečiams, įrašytų galiojančių elektroninės atpažinties sertifikatų ir kvalifikuotų elektroninio parašo sertifikatų galiojimą.
 - nurodytas ribojamąsias priemones taikyti vienerius metus nuo įstatymo įsigaliojimo dienos. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, nustatiusi poreikį pratęsti ribojamųjų priemonių taikymo terminą, inicijuoja atitinkamo įstatymo dėl ribojamųjų priemonių galiojimo termino pratęsimo projektą.
5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos tarptautinių sankcijų įstatymo Nr. XIV-1020 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 123¹ straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 515 straipsnio pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos ribojamųjų priemonių reaguojant į vykdomą karinę agresiją prieš Ukrainą nustatymo įstatymo projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektu siūloma pritarti įstatymų projektams ir pateikti juos svarstyti Seime.

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Įstatymų projektų nuostatas įgyvendina institucijos pagal veiklos sritį. Taip pat siūlomo naujo teisinio reglamentavimo įgyvendinimas gali pareikalaus papildomų valstybės biudžeto lėšų Lietuvos Respublikos tarptautinių sankcijų įstatymo Nr. XIV-1020 pakeitimo įstatymo 11 straipsnyje nurodytoms kompetentingoms institucijoms, įtrauktoms į Vyriausybės patvirtintą Ūkio subjektų veiklos priežiūrą atliekančių viešojo administravimo subjektų sąrašą (Muitinės departamentui prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos), jei didesnė poveikio priemonių

STEBĖSENA

Stebėseną atliks institucijos pagal veiklos sritį.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Įstatymų projektai derinti su LR ekonomikos ir inovacijų ministerija, LR Vidaus reikalų ministerija, LR Teisingumo ministerija, Muitinės departamentu prie LR Finansų ministerijos, Viešųjų pirkimų tarnyba, Lietuvos transporto saugos administracija, Lietuvos radijo ir televizijos komisija, Lietuvos banku. Dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta, pateikta derinimo pažyma.

LRVK Teisės grupė, įvertinusi projektų atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams ir teisės technikos reikalavimams, siūlo toliau nurodytus projektus tikslinti.

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Atkreiptinas dėmesys, kad šiuo metu Finansų ministerija derina Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 515 straipsnio pakeitimo projektą. Siūloma apjunti įstatymų projektus.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Simonas Čepkauskas

Tarptautinių santykių ir ES grupės vyresnysis patarėjas